

A szexszimbólum, aki férjes asszonyokat szöktetett - Liszt Ferenc, az első popsztár

LOVE MY LIFE 2019. 03. 25. 18:34 KOMMENTEK (0)

Megosztás Facebookon

További lehetőségek ▾

Egyesek szerint Liszt Ferenc volt a 19. század Elvis Presley-je, ám az biztos, hogy a Beatles megjelenéséig senkit sem vett körül olyan euforikus rajongói kultusz, mint őt. Korabeli beszámolókból tudjuk, hogy koncertjein a nők eksztázisban sikongattak és ájuldoztak, egymást taposták egy-egy hajfürtjéért. Liszt Ferencért rajongtak a nők, ő pedig igen gyakran viszonzta ezeket az érzelmeket. Nemcsak a zongorajátékoknak, hanem a férjes asszonyok szöktetésének is kiváló mestere volt.

Berlin, 1842: a nők ékszereket, kendőket, csókokat és virágokat dobálnak a zenésznek Liszt koncertjén

Szenvedély. Talán ez a kulcsszó, ha Liszt Ferenc életét és művészetének titkát akarjuk megfejteni. Korának első számú zongoraművésze volt, a hangszer virtuóza és megújítója, emellett nagyszerű karmester, termékeny és korszakos zeneszerző. Hozzá szerelmes természetű, nőfaló férfi, de a nők nem is akartak távol maradni tőle.

*Liszt vonzó, jóképű, magas, szikár, zöld szemű férfi volt, haja bohém módon hosszú és lobogó, a színpadon pedig nem fogta vissza magát: **igazi showman volt.***

A zongorázás terén teljesen **új stílust teremtett:** az addigi fegyelmezett előadásmódot egy pokoli performansz váltotta fel. Koncertjein lazán cigarettázott, majd egész testével nekifeküdt a hangszernek, hosszú haját nagy átéléssel rázta játék közben. Drámaian, eksztatikus stílusban játszott, és mindezt olyan lelkesedéssel és energikus koreográfiával tette, hogy teljesen magával ragadta a közönséget, főként a nőket. Mintha transzba esett volna, amikor leült a zongorához.

Végigtornézta Európát. Telt házas zongoraestjeire rengeteg fiatal nő váltott jegyet, akiket szinte megbolondított a jóképű és karizmatikus zenész. A kortárs feljegyzések szerint sokan közülük **eksztázisban sikongattak és ájuldoztak, valósággal** elaléltek, mikor Liszt feltűnt a színpadon. Előadása végén rajongói ékszereket, kendőket dobáltak a színpadra.

Liszt majd' kicsattant az erőtlől, a színpadon kívül állandóan sietett, szenvedélyesen magyarázott, amivel szintén elbűvölte rajongóit

Mindent, **amihez hozzáért, ereklyeként gyűjtöttek**: kesztyűjéért, zsebkendőjéért, az eldobott csikkjeiért, de még a csészéje alján maradt kávézaccért is közelharc folyt. Egy weimari udvarhölgy például ékszerbe foglaltatta Liszt elhajított szivarvégét.

Rajongói igyekeztek **mindenhová követni**; akiknek valahogy sikerült a közelébe férkőzni, azok megpróbálták levágni egy-egy tincset a hajából, hogy medálba zárva nyakláncon hordhassák. Arcmását brossokon, kámeákon viselték, mint a későbbi fiatalok a kedvenc bandáik kitűzőjét.

A **Lisztománia** kifejezést **Heinrich Heine** német író találta ki az akkori hisztérikus rajongói viselkedés meghatározására, amit a párizsi koncertszezonról beszámolva 1844. április 25-én megjelent glosszájában használt először. Heine így írt erről:

*Amikor a Németországban, főként Berlinben történt **ájulásokról** először hallottam, szánakozva vontam vállat (...) Azt hittem, hogy csupán öncélú felhajtás volt az egész. Imigyen magyaráztam ezt a Lisztomániát, és a Rajnán túli politikai elnyomás egyik tüneteként tekintettem rá. Tévedtem, noha erre egészen a múlt hétig nem jöttem rá, amikor is Liszt első koncertjét adta az olasz operaházban. Köze sem volt a németes szentimentalizmushoz a közönségnek, ami elé Liszt egymaga, vagyis inkább ő és gényusa kiállt. És mégis, valósággal megbabonázta őket, ahogy megjelent. És micsoda féktelen tapsvihar köszöntötte! Micsoda ováció! Valóságos örület, amire eddig nem volt példa az **izgalmak évkönyveiben!***

Színésznők, énekesnők, költőnők, írók, grófnők és hercegnők egész sora hevert a lábai előtt. Idősebb hölgyekkel is akadt dolga, például **Goethe és Beethoven egykori szeretőjével**, de fiatal tanítványai közül is szívesen válogatott. A nőknél elért sikerében komoly szerepet játszott, hogy rendkívüli módon tudott udvarolni, illetudó volt, sok nyelven beszélt, áradt belőle a szenvedély, így könnyedén elvrázsolta a szebbik nemet.

Liszt bárhol járt a világban, nemcsak virtuóz zongorajátékával, hanem meglepően modern felfogású párkapcsolataival is a figyelem középpontjába került

Életének két meghatározó asszonya közül az első, Marie d'Agoult, aki hosszú éveket különválásuk után **felkapaszkodott Don Juannak** nevezte, míg Carolyn von Wittgenstein kevesebb dühvel, több józansággal így fogalmazott:

"Ha egy nő meg akarja kaparintani, nem tud ellenállni neki."

Liszt igazi **szexszimbólum** volt, nők tömegeit hódította meg, nősülésre azonban soha nem adta a fejét. Bár egyszer majdnem.

Csodagyerekként indult, tehetségére a szintén nagyon muzikális apja, Liszt Ádám, az Esterházy-uradalom gazdatisztje figyelt fel. A kislány **kilencévesen lépett fel először**, a soproni kaszinóban zongorázott, majd bevette Pozsonyt, Bécsset, Párizst is. Beethoven atyai csókokkal adózott tehetsége előtt,

*Londonban **IV. György** hallgatta lélegzet-visszafojtva az alig tizennégy éves fiúcska virtuóz játékát.*

A kamasz Lisztet erősen foglalkoztatta a vallás, életének egy pontján az apja elé állt, és azt mondta, **pap szeretne lenni**. Liszt Ádám, bár maga is hívő ember volt, mégis lebeszélte a fiát, de a vágy az Istennek szentelt életről végig elkísérte a zeneszerzőt.

Ha felnézük a Zeneakadémia homlokzatára, papi ruhában láthatjuk, kezében a Szent Erzsébet legendája oratóriumának partitúrájával

Első felvonás: férjes asszonyt szöktet

A fiatal zenész első szerelme egy ifjú zongoraművész nő volt, akivel négykezeset játszott néhány alkalommal. **Lydia Garetta** ugyan púpos volt, de a fiút ez nem zavarta, gyönyörűnek tartotta a lányt, olyan szépen játszott.

16 évesen mutatkozott be Párizsban, a zenei élet központjában, ahol csodagyerekként már ilyen fiatalon zongorázni tanított másokat, többek között az egyik francia miniszter lányát, **Caroline Saint-Criquet**. Miután az apa rájött, hogy nem csak zenélni tanítja a lányát, azonnal kidobta Lisztet az előkelő házból. A fiatal lány valósággal belebetegedett az apja által ráparancsolt szakításba.

Kalandok, kisebb-nagyobb fellángolások következtek, többnyire előkelő szalonokban megismert **férjes asszonyokkal**. Volt, akinél hónapokig vendégeskedett, mások futó kalandok maradtak, így nem csoda, hogy a művész édesanyja alig várta, hogy a nők körében oly népszerű fia végre megnősüljön, és véget érjen ez a számára oly aggasztó időszak. Várhatta.

21 évesen már a francia elittel, többek között Chopinnel járt bálokra

Amikor az Európa szalonjaiban, koncerttermeiben és uralkodói palotáiban már ismert és elismert művész megismerkedett a szép szőke - és férjezett - **Marie d'Aguolt**-tal, valami sokkal mélyebb és jelentősebb érzés kerítette hatalmába.

"Tegnap nem kellett esti imát mondanom. Úgy éreztem, mintha még el sem váltunk volna. Tekinteted bűvösen ragyogott tovább az Égben. Egész nap úgy éreztem, angyalok és égi tünemények karába tartozom, mintha valami titokzatos, új és örök ünnep részese lennék... Nem volt többé sem tér, sem idő, sem szavak... Csak Végtelen... Szerelem... Gyönyör... Irgalom... És végezetül Isten!"

A hat évvel idősebb, megismerkedésükkor 27 esztendő fiatalasszonyt akarata ellenére adták férjhez egy tizenöt évvel idősebb grófhoz, akitől két kislánya született. A Lisztel történt találkozás után jó darabig csupán leveleztek, majd **jöttek a titkos találkák, végül a szökés.**

És a botrány. Amikor kiderült, hogy Marie gyermeket vár, a pár maga mögött hagyott mindent és mindenkit, Svájcba szöktek. Ott jött világra első gyermekük, **Blandine**. Az egész sajtó a hatalmas botránytól zengett.

Marie d'Aguolt-tal tíz évig éltek együtt, három gyermekük született

A grófnő nem rendelkezett a vagyonáról, az apja hallani sem akarta, hogy pénzelje a szökevényeket, és bár a férje évente küldött neki egy bizonyos összeget, Lisztnek kellett megfelelő jövedelemre szert tennie. Ekkor kezdett saját szervezésű **önálló koncerteket** adni, mellette elkezdte szintén jelentős pedagógiai pályáját is.

*Akkoriban nagy port kavart, hogy **nem házasodtak össze**, évekig éltek együtt törvénytelenül. De minden csoda három napig tart, a házasságtörés Párizsban még addig sem. Liszt és Marie visszaköltöztek a francia fővárosba, aktív társasági életet éltek és sokat utaztak.*

Itáliai tartózkodásuk közben Comóban született meg **Cosima**, akit két év múlva még egy kisfiú követett, **Daniel**.

A magát mindig meggyőződéssel magyarnak valló Liszt több jótékony célú hangversenyt adott a nagy pesti árvíz károsultjai javára

Az utazó zseni

Huszonnyolc éves, és már háromgyerekes apa. Liszt szerette Marie-t, az asszony megértette és inspirálta őt, de meg is kötötte. Ezekben az években rengeteg koncertkörúton vett részt, részben a pénzkereset okán, részben szabadságvágyból. Liszt mintha **örökké mozgásban** lett volna.

Bejárta Prágát, Drezdát, Lipcsét, újra Párizs következett, majd játszott a huszonegy éves Viktória királynő előtt. Turné Angliában, a Rajna mentén, és kilenc koncert Pesten, ahol díszpolgárrá avatták. Fel északra, irány Koppenhága, de Szentpétervár is a lábai előtt hevert. Liszt korának kétségkívül **első számú zongoraművésze**, akihez időnként ugyan csatlakozott a család, de ha nem, akkor sem volt egyedül.

Nem keresgélte, őt egyszerűen megtalálták a nők, mint sok más látványos, sikeres, **karizmatikus férfit**.

Az utolsó együtt töltött nyáron, 1843-ban Liszt már a weimari nagyherceg udvari karmestere volt. 1844 elején bonyolódott egy látványos és a sajtóban is visszhangot kapott kalandba egy táncosnővel, akitől állítólag csak **úgy tudott megszabadulni, hogy bezárta a szállodai szobába**.

Liszt még kapcsolatuk alatt idején írta meg az *Années de pèlerinage*-t (Zarándokévek), Marie-val tett utazásaik, felhőtlenül boldogok éveik felidézéseként

Ezt a nyilvános megaláztatást Marie már nem viselte el, így ért véget ez a hosszú, sokak szerint legszebb szerelmi kapcsolat a zeneszerző életében. **Tíz év után** Marie-val külön költöztek, és a nő regényt írt Lisztről, amelyben többek között beszámol a férfi hűtlenségeiről.

*Liszt akkor már zongorajátékán túl elismerést szerzett magának karmesterként és egyre több időt töltött zeneszerzéssel is. Bár leginkább zongoradarabokat írt, a **weimari időszakban** már komponált szimfonikus műveket is. Főleg vallásos témájú és ihletésű vokális műveit élete későbbi korszakában, Rómában alkotta.*

A weimari évek más szempontból is jelentősek voltak, hiszen **ekkor ismerte meg Wagnert**, akivel művészként nagy hatást gyakoroltak egymásra. Liszt nemcsak a nőkre reagált érzékenyen, életműve szempontjából fontosak egymásra találásuk Berliozzal, Chopinnel, Paganinivel vagy Victor Hugóval.

Lola Montez emlékére nem írt sem zongoradarabot, sem szimfonikus költeményt

Kís közjáték a bosszúálló kurtizánával

Marie elvesztését viharos románc feledtette Liszttel, a híres kurtizán, Lola Montez segítségével, aki előzőleg az orosz cár és a bajor király szeretője volt. Liszt rövid időn belül szakított a kritikán aluli viselkedéséről hírhedt nővel, ám ő **bosszút állt**, roppant kellemetlen helyzetbe hozva a zongoristát.

Egy ünnepélyes fogadáson, ahol maga a német császári pár is jelen volt, beviharzott a bálterembe és **meztelenül adott asztaltáncot Lisztnek címezve**.

Ismét férjes asszonyt szöktet

A magyarságát mindig lelkesen hangoztató zenész 1846-ban nagy sikerű turnét tett Magyarországon, bejárta Erdélyt is. A következő évben, Kijevben ismerte meg **Carolyné von Wittgenstein** hercegnőt, aki egyik jótékonyági koncertjén száz rubelt ajánlott fel a szegényeknek. A lengyel származású fiatal nő meghívta Lisztet a birtokára, ahol jobbjára egyedül élt, kislányát nevelve. Megismerkedésükkor született meg a **Szerelmi álmok** is, amelynek keletkezéséről Liszt később így írt:

„Évekkel ezelőtt születtek, amikor az emóció és a fantázia írásra kényszerített.”

Ez a kapcsolat is levelezéssel indult és **szökéssel folytatódott**.

Az előrelátó fiatal hölgy túladott néhány birtokán és több millió rubellel Liszt után indult az akkor már forradalmi Európán át. Bár **Liszt szerette volna, ha összeházasodnak**, a válás nehéznek ígérkezett, így Weimarban kénytelenek voltak külön házba költözni, ennek dacára persze együtt éltek.

Az elkövetkező években a pár, különösen Carolyné elkeseredett harcot folytatott a válásért, ám ennek megakadályozása túl sok ember érdekében állt. A cár elkobozta a hűtlen asszony birtokait és száműzte őt, a **házasság megsemmisítésére irányuló kérvényeket** sorra utasították vissza. Pedig Carolyné éppen emiatt költözött Rómába, hogy intézhesse az ügyet.

*Eljött a nap, amikor úgy tűnt, minden akadály elhárult, ám a **kitűzött esküvő előtti éjszakán** újból jött a hír: vissza az egész, a régi házasság mégsem annulátot.*

A művelt, elmélyült, szellemi társnak is nagyszerű hercegnő, aki egyre búskomorabb lett az évek alatt, ezen a ponton feladta, és **lemondott a Liszttel kötendő házasságáról**. Ehhez akkor is tartotta magát, amikor két év múlva megözvegyült, így minden addigi akadály elhárult előlük.

Caroline von Wittgenstein hercegnő otthagyta férjét és elszökött Liszttel, majd később Lisztet is faképnél hagyta

Utolsó rapszódia: a titkos szerelem

Időközben Liszt elveszítette előbb a fiát, majd legnagyobb lányát is. Hite elmélyült, úgy érzete, művészetével Istent kell szolgálnia, és az egyházi zene megújításán munkálkodott. Csalódott Wagnerben, aki elszerezte férjétől Cosimát, de ő maga még mindig meghökkentő, szabálytalan kapcsolatba bonyolódott. Például egy nála **harmincnégy évvel fiatalabb** tanítványával, aki féltékenysége miatt többször nevelésszerűséggel vette.

Élete végén pedig az **ötven évvel** fiatalabb tanítvány, **Lina Schmalhausen** állt mellette, egészen a mester 75 éves korában bekövetkezett haláláig. Titkos és különös kapcsolatukat több film - mint például az Utolsó rapszódia - és könyv is feldolgozta; Alan Walker Liszt Ferenc utolsó napjai című könyve a nő kiadatlan naplója alapján íródott.

Egy weimari tanítványa így vallott a zeneszerzőről annak halála után, felfedve **hódításainak és jellemének titkát**:

„Hogy milyen példátlan vonzerőt gyakorolt Liszt a nőkre, gyakran borzongva láttam. És ez öregségére sem hagyott alább. Lovagiassága volt az egyik tulajdonsága, ami a női nemet hozzá vonzotta - s egyben bizonyíték volt **nemes jellemére.**”

Liszt vonzereje idősebb korában sem csappant meg, még halála előtt is rajongtak érte a nők; élete alkonyán Lina Schmalhausen támogatta

[f Megosztás Facebookon](#)

[További lehetőségek](#) ▾

Címkék: [LISZT FERENC](#), [MŰVÉSZET](#), [ZENE](#), [KULTÚRA](#), [MŰVÉSZETI TERASZ](#)

Kommentek

Még nem érkezett komment.

Komment írásához be kell lépned! [Belépés](#)